

GALOPPÖVERDOMSTOLEN

Protokoll hållet i Galoppöverdomstolen vid förhandling via Teams i den 25 mars 2024

Ärende nr 1/2024

PARTER; närvarande via Teams

KÄRANDE:

Amatörtränaren Maria Lamm
Dåntorpsvägen 73
136 50 Handen

OMBUD:

Advokaten Karl-Fredrik Björklund
Hellströms advokatbyrå
Box 7305
103 90 Stockholm

SVARANDE:

Svensk Galopp AB (Svensk Galopp) genom f.d. förbunds-
juristen vid Svenskt Trav Göran Wahlman
Hästsportens Hus
161 89 Stockholm

SAKEN:

Skadestånd; nu fråga om preskription

BAKGRUND

Svensk Galopp beslutade den 2 september 2022 enligt 7 kap. 2 § p. 4 Skandinaviskt Reglemente för Galopplöpningar (SRG) då enligt Svensk Galopp, Maria Lamm för hästarna Early Voice, Fickle Mistress och Freed From Desire uppvisat förfalskade vaccinationsintyg, förelåg det särskilda skäl att med omedelbar verkan meddela startförbud för samtliga hästar som fanns på Maria Lamms träningslista. Beslutet upphävdes senare av Svensk Galopp den 23 januari 2023.

Maria Lamm har gjort gällande att Svensk Galopps beslut den 2 september 2022 har medfört skada för henne om 175 816 kr. Maria Lamm har beräknat skadan enligt bilaga 1, a – e.

Svensk Galopp har bestritt bifall till Maria Lamms talan. Svensk Galopp har invänt att Maria Lamms talan ska avvisas på grund av preskription såvitt avser fordringar uppkomna före den 20 januari 2023, i andra hand att hennes talan ska ogillas då materiella förutsättningar saknas att ålägga Svensk Galopp skadeståndsskyldighet.

Galoppöverdomstolen fattar följande

BESLUT (att meddelas den 5 april 2024)

Då Svensk Galopp i första hand invänder att Maria Lamms uppgivna fordringar med visst undantag har uppkommit före den 20 januari 2023 och därmed är preskriberade, har Galoppöverdomstolen beslutat att som en prejudiciell fråga särskilt pröva den invändningen, jämför 17 kap. 5 § rättegångsbalken analogt tillämpad.

Enligt 9 kap. 19 § andra stycket SRG ska ett krav på ersättning mot Skandinavisk Galopp framställas senast inom tre månader från det att det uppgivna ersättningskravet uppkom. Det är ostridigt att Maria Lamm den 20 april 2023 framställde ifrågavarande krav till Svensk Galopp.

Maria Lamm har medgett att hennes fordran mot Svensk Galopp har uppkommit enligt vad som anges i bilaga 1, a – e, men hävdar att preskriptionsfristen börjar löpa den 16 februari 2023 och att preskription inträder den 16 maj 2023, i andra hand att preskriptionsfristen börjar löpa den 23 januari 2023 och att preskription inträder den 23 april 2023.

Maria Lamm har till stöd för sin talan åberopat att preskriptionsfristen börjar löpa den 16 februari 2023 då hon fick kännedom om Svensk Galopps utredning med anledning av beslutet den 2 september 2022 att belägga hästarna på hennes träningslista med startförbud. Enligt allmänna skadeståndsrättsliga principer börjar en preskriptionstid löpa först när den skadelidande får reda på att en skada har inträffat. Maria Lamm har i andra hand åberopat att preskriptionsfristen börjar löpa den 23 januari 2023 då Svensk Galopp upphävde det tidigare fattade beslutet att belägga hästarna på hennes träningslista med startförbud. Det handlar om s.k. perducerande delikt varvid skadan ”tickar på” till dess Svensk Galopp upphävde beslutet den 23 januari 2023. Maria Lamm har inte haft kännedom om den skada som uppkommit och har därmed inte haft möjlighet att framföra skadeståndskrav mot Svensk Galopp förrän den 23 januari 2023 då Svensk Galopp ”rättar” beslutet från den 2 september 2022.

Som rättsligt stöd för att preskriptionsfristen börjar löpa 16 februari 2023, i andra hand den 23 januari 2023 har Maria Lamm åberopat NJA 1987 s. 243, NJA 1987 s. 716, NJA 2018 s. 103 och NJA 2018 s. 793 samt uttalanden i doktrinen, Lindskog, Stefan, Preskription: Om civilrättsliga förpliktelsers upphörande efter viss tid, 2021, s. 412 och Jacobson, Herbert, Preskriptionens funktioner, 2005, s. 388 ff.

Svensk Galopp har vidhållit att Maria Lamms fordran mot Svensk Galopp med visst undantag preskriberades den 20 januari 2023.

Galoppöverdomstolens bedömning

Förmögenhetsrättsliga fordringar preskriberas enligt reglerna för allmän preskription alternativt enligt reglerna för specialpreskription, se Rodhe, Knut, Obligationsrätt, 1956, s. 273. Den allmänna preskriptionen följer av 1981 års preskriptionslag medan specialpreskription följer av annan lagstiftning än 1981 års preskriptionslag eller följer av avtal. Preskriptionsfristen om tre månader i 9 kap. 19 § andra stycket SRG är exempel på specialpreskription grundad på avtal. Enligt 1 § andra stycket SRG är SRG tillämplig på bl.a. tränare. Maria Lamms krav mot Svensk Galopp är därmed underkastat preskriptionsfristen om tre månader i 9 kap. 19 § andra stycket SRG.

Då regeln om preskription i 9 kap. 19 § andra stycket SRG följer av avtal och därmed innebär specialpreskription saknar de av Maria Lamm åberopade rättsfallen omedelbar relevans för Galoppöverdomstolens bedömning då dessa avser allmän preskription. För att underkänna 9 kap. 19 § andra stycket SRG måste Galoppöverdomstolen finna att bestämmelsen är oskälig enligt 36 § avtalslagen eller göra en extensiv tolkning av 9 kap. 19 § andra stycket SRG. Det har inte gjorts gällande att 9 kap. 19 § andra stycket SRG skulle vara oskälig enligt 36 § avtalslagen varför Galoppöverdomstolen enligt 17 kap. 3 § andra mening rättegångsbalken analogt tillämpad är förhindrad

att pröva detta. Fråga uppkommer då om Galoppöverdomstolen genom en extensiv tolkning av 9 kap. 19 § andra stycket SRG kan frångå ordalydelsen att preskriptionsfristen börjar löpa när ersättningskravet uppkom och istället bestämma att preskriptionsfristen ska börja löpa den 16 februari 2023, i andra hand den 23 januari 2023 vilket Maria Lamm gör gällande

Maria Lamm hävdar att hon inte haft kännedom om den skada som uppkommit och att hon därmed inte haft möjlighet att framföra något skadeståndskrav mot Svensk Galopp förrän den 23 januari 2023 då Svensk Galopp upphävde beslutet från den 2 september 2022 att belägga hästarna på hennes träningslista med startförbud. Galoppöverdomstolen delar inte den uppfattningen. Maria Lamms skada enligt bilaga 1, a, uppkom den 2 september 2022 respektive 7 september 2022, skadan enligt bilaga 1, b, uppkom under tiden 2 september 2022 – 2 februari 2023, skadan enligt bilaga 1, c uppkom den 21 augusti 2022, skadan enligt bilaga 1, d uppkom i slutet av september 2022 och skadan enligt bilaga 1, e uppkom den 22 respektive 29 augusti 2022. Samtliga dessa skador har enligt Galoppöverdomstolen varit möjliga för Maria Lamm att överblicka och aktualisera som krav mot Svensk Galopp inom tre månader från skadetillfället vilket 9 kap. 19 andra stycket SRG kräver. När det gäller fordran enligt bilaga 1, b vilken utgör en s.k. perducerande fordran på skadestånd, hade det räckt att framställa krav inom tre månader från den 2 september 2022 för att kunna göra hela denna fordran gällande mot Svensk Galopp. Med hänsyn till vad som nu anförts saknas enligt Galoppöverdomstolen förutsättningar att tolka 9 kap. 19 andra stycket SRG på annat sätt än enligt ordalydelsen varför fordrans uppkomst ska ligga till grund för preskriptionsfristens bestämmande.

Då Maria Lamm ostridigt framställde krav om ersättning mot Svensk Galopp den 20 april 2023 är fordringar som uppkommit före den 20 januari 2023 preskriberade. Detta innebär att Maria Lamms skadeståndsanspråk mot Svensk Galopp är preskriberat förutom kravet i bilaga 1, b för tiden 20 januari – 2 februari 2023. Galoppöverdomstolen ogillar, jfr NJA 1990 s. 35 och NJA 2000 s. 569, Maria Lamms talan mot Svensk Galopp förutom för tiden 20 januari – 2 februari 2023.

Maria Lamm föreläggs att senast den 22 april 2024 ange det belopp som yrkas enligt bilaga 1, b för tiden 20 januari – 2 februari 2023 och den bevisning som åberopas med angivande av vad som ska styrkas med varje bevis, se 9 kap. 19 § tredje stycket SRG.

I avgörandet har deltagit universitetslektorn, jur kand Ronny Hagelberg, jur kand Gisela Jardby och f.d. generalsekreteraren, jur kand Björn Eklund. Enhälligt.

Bilaga 1

- a) Hästarna Dancing Rock, Madame Cholet och Lady Fanfare tvångsströks från Göteborg 2022-09-02 och följd ströks från Bro Park 2022-09-07, utan föregående kommunikation och utan att det fanns någon felaktig vaccination vilket lätt hade kunnat konstateras genom att LGD på löpningsdagen som brukligt hade tittat på passen. Vid felaktiga strykningar utbetalas enligt praxis ett 4:de pris vilket motsvarar

- 2 800 + 3 500 kr = 6 300 kr för Lady Fanfare
- 4 550 + 4 550 kr = 9 100 kr för Dancing Rock
- 4 000 + 2 800 kr = 6 800 kr för Madame Cholet

TOTALT: 22 200 kr

- b) Hästägaren har haft kostnader för hästarna Lawyer Up, Dancing Rock och Madame Cholet utan att dessa kunnat utnyttjas för sitt avsedda ändamål från den 2022-09-02 till dess beslutet att upphäva startförbuden verkställdes 2023-02-02. Lady Fanfares tävlingskarriär avslutades och hon exporterades i slutet av september varvid någon ersättning för henne inte yrkas. Hästarna har kostat 7 000 kr/ månad. Tillkommande kostnader för försäkring, skoning och veterinär har inte inräknats i beloppet. Beloppet motsvarar stilleståndsersättning som kan utges om man har en användbarhetsförsäkring och hästen är skadad. Tre hästar [Lawyer Up, Dancing Rock och Madame Cholet] x 5 månader x 7 000 kr =

TOTALT 105 000 kr

- c) Undanhållandet av information om uppkommen misstanke 2022-08-17 medförde att Freed From Desire tilläts starta i Oslo den 2022-08-21 med åtföljande transportkostnader.

TOTALT: 5 000 kr

- d) I slutet av september 2022 fanns en försäljning av Madame Cholet klar villkorad av att startförbudet skulle hävas. Köparen kontaktade SG som uppgav att men inte kunde uppge när eller om startförbudet skulle hävas varvid köparen frånträdde försäljningen. Mellanskillnaden mellan köpeskillingen och hästens restvärde som ridhäst är 20 000 kr, vilket är en förlust som drabbat hästägaren.

TOTALT 20 000 kr

- e) Till följd av att Svensk Galopp inte delgav Maria Lamm information om den misstanke som uppkommit redan den 2022-08-17 har det förfallit insatser för hästar som tillhört Hästägaren

och som hade tagit ur anmälda hästar ur löpningarna om tillgänglig information kommunicerats. Svensk Galopp har således betingat sig vinning av att i ond tro förtiga information som motparten bort delges.

I Sverige

- 2022-08-22 Lanwades (Freed From Desire, Lead on MacDuff & Uchchaishravras) 3 x 4 000 kr = 12 000 kr

- I Norge

- 2022-08-22 St Leger 2dra insats (Ode to My Mother & Krigardrottning) 2 x 2 000 NOK
- 2022-08-29 St Leger (Ode to My Mother och Enge Hazard) 2 000 + 5 000 NOK.

11 000 NOK x 1,056 = 11 616 kr

TOTALT = 23 616 kr